

ŞÖYLEŞİ

“Niyazi ALTILAR”

“**B**itlis’in kalkınması ancak **Turizm ile olur**” der dururuz... Bitlis yerel yöneticilerinin ve halkının memleketimiz turizmi için neler yapması gerektiği konusunda bilgilendirmek amaçlı, Tatvan’da otel işleten ve aynı zamanda Tatvan ve Van Gölü’nün turizm potansiyelini kitaplarında tanıtan Yazar ve Sosyolog Niyazi Altılar ile yapmış olduğumuz söyleyişi sizlerle paylaşalım... “**Tatvan’ın Turizm master planı çıkarılmalı ve Tatvan’da Turizmin gelişmesi için bir tanıtım zirvesi yapılmalıdır**” diyen, Niyazi Altılar; Tatvan’ın çok iyi bir turizm potansiyeline sahip olmasına rağmen bir türlü hak ettiği noktaya gelemediğini ileri sürdü... Özellikle Tatvan’da turizmin gelişmesi için Konferanslar, Paneller vermiş, bu konuda çeşitli gazete ve dergilerde yazılar yazmıştır.

Bülten 13; Bir sosyolog olarak turizm bize nasıl tanımlarsınız?

—Turizm, ekonomik işlevinin yanında, insanın kendini yenilemesine, girişim gücü ve aynı zamanda medeni cesaretini artmasına, çalışma isteğini güçlendirmesine, milli duygu ve düşüncelerin güçlendirilmesine, maddi ve manevi açıdan moral refahın yükseltilmesine, toplumların anlayış, karşılıklı saygı ve milliyeti farklı insanların barışçısı ve kardeşlik bağının gelişmesine yönelik çok yönlü ve önemli bir olay olarak görüyorum.

Bülten 13; Duygusal Zekâ adlı kitabınızda hemen hemen tüm bölümlerde Tatvan ve Van Gölü’nü işlemişsiniz. Bunu Tatvan’ın tanıtımı için mi yaptınız?

— Bir yazar duygu ve düşünceleriyle kendini yaşadığı toplumun coğrafyasından, kültüründen soyutlayamaz. Benim yazarlık hayatımda Tatvan’ın çok özel bir

yeri vardır. Ve Tatvan bir kitabıma konu olabilecek kadar da kalıcı izler bırakmıştır bende. Kitapta Tatvan ve Van Gölü’nü işlerken tanıtımını da hesaba katmayı düşünmüştüm. Bir nebze de olsa bunu başardık. Çünkü kitap alınıp okunduktan sonra okuyucunun kafasında Tatvan çok güzel imgeler bırakmıştı. Kitabı okuduktan sonra Tatvan’ı görmeye gelen çok sayıda insan biliyorum.

Bülten 13; İki yıl önce Tatvan Kültür Merkezi’nde AB Sürecinde Tatvan’da Turizm konulu bir panele konuşmacı olarak katılmıştınız. Sizce Tatvan’da turizm AB’nin neresinde?

— AB’nin turizm politikaları arasında sosyal turizm, çevre değerlerinin korunması, turizm eğitiminin geliştirilmesi, turistlerin birer tüketici olarak görülerek haklarının korunması, teknolojik gelişmelerin kullanılması yer almaktadır. Tatvan, şimdiye kadar oluşturduğu turizm politikalarında turizm eğitimi, hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve turizm planlaması gibi konulara gereken önemi göstermemiştir. Bizim yerel yöneticilerimiz ve siyasetçilerimiz Tatvan’da turizm gelecek vaat ettiği ve prim yaptığı için sadece söylemlerinde dile getirirler. Ve çok güzel de siyasette tüketim malzemesi yaparlar.

Bülten 13; Tatvan çok güzel bir turizm kenti olmasına rağmen, Tatvan’da turizm istenilen düzeye erişilmemiştir. Sizce bunun nedenleri neler olabilir?

— Turizm sektörünün ülke genelinde yaşadığı sorunlar, Tatvan’da da görülmektedir. Tatvan’ın ülke genelindeki turizm pazarından aldığı pay yok denecek kadar azdır. Bu gün Tatvan’ın en büyük sorunlarının başında alt yapı sorunları gelmektedir. Bu da hemen hemen herkes tarafından doğru saptanan ve çözümleri de bilinen sorunlardır. Giderilmesi emek ve zaman gerektirir; ancak alt yapı sorunlarının giderilmesi turizmin gelişmesi için yeterli koşullar değildir. Altyapı kusursuz olduğu halde değişen talepleri karşılamama,

doğru alıcı kitleye ulaşamama, kaynakları tüketme gibi etkenler turizm sektörünün gelişmesini engelleyebilir. En çok vurgulanan bu sorunları şöyle sıralayabilirim sizlere;

*Bölgeye ulaşımında duyulan güçlükler,

*Eğitimli personel yetersizliği,

*Bölgedeki kaynakların yaz ve kış aylarındaki talebi zaman zaman karşılayamaması,

*Sıvı ve katı atıklar için arıtma yada hijyenik depolama tesislerinin olmaması,

*Yöre insanının turizm olayına duyarlı kalmaması,

*İlçeye uzun yıllardır deneyimli personel atamasının yapılamaması.

Bülten 13; Tatvan’daki mevcut turizm potansiyelini harekete geçirmek için neler yapmak gerekir?

— Tatvan’ın turizm politikaları yönlendirilerek yeni hedefler belirlenmelidir. Belirlenen hedeflere ulaşabilmek için de Tatvan’daki mevcut potansiyeli harekete geçirmek üzere;

*Turizmin çeşitlendirilmesini,

*Turizm sezonunun uzatılması ve bütün yıla yayılmasını,

*Doğaya, çevreye, kültürel, tarihi ve arkeolojik değerlerimize duyarlı turizm olgusunun yerleştirilmesini sağlamalıyız.

Bu çalışma bütünü içinde yer alan değişik özel projelere dayalı olarak; çeşitli turizm türlerini hayata geçirmek, Tatvan’ın değişik yerlerinde ve farklı mevsimlerde düzenlenen öncü-örnek projeler gerçekleştirilmelidir. Şu projeler hayata geçirilebilir:

*Kış sporları ve kayak merkezi projesi

*Sağlık ve termal turizm projesi

*Yayla turizmi projesi

*Doğal ve kültürel varlıkların turizm amaçlı kullanılması projesi

*Dağ sporları ve doğa yürüyüşü projesi

*Kongre turizmi projesi

Tatvan kalkınmada öncelikli yöre kapsamında olmasına rağmen bugüne kadar gelişmesi istenilen düzeyde olmamıştır. Tarihi ve doğal güzelliklerle dolu ilçemizin turizm potansiyelini daha verimli kullanabilmek amacıyla adını saydığım projelerin Tatvan'da uygulanmasıyla kalkınma için önemli bir adım atılmış olacaktır.

Bülten 13; Bu makro projelerin yanında bazı mikro projeler de hayata geçirilebilir mi?

— Tatvan'ın kuzeydoğusunda yer alan değişik coğrafik ve jeolojik özelliklere sahip Nemrut Dağı; doğa yürüyüşü, tırmanma, kampçılık, dağcılık, dağ bisikleti etkinlikleri için; Krater Gölü ise yüzme, olta balıkçılığı gibi etkinlikler için çok uygundur. Tatvan'ın güneyindeki dağlarda da bu aktivitelerin yanı sıra; atlı doğa yürüyüşü, yamaç paraşütü yapılabilir. Kış boyunca karla kaplı olan dağlarında kış sporları ve dağ turizmi yapmak mümkündür. Van Gölü'nde dalış, yelken, su kayağı gibi su sporlarını yapmak, kıyılarında ise yüzme, güneşlenme için çok elverişlidir. Suyunun sodalı olması ise ayrı bir cazibe oluşturmaktadır. Tatvan'ın sahip olduğu çeşitli ve zengin yaban hayatı ve bitki örtüsü iyi tanıtıldığında uluslararası ilgi kaynağı olabilir. Kuş gözlemciliği, doğa araştırmacılığı, foto safari, doğal hayatı gözlemlemek son yıllarda gittikçe yaygınlaşan bir hobi turizm türüdür. Tatvan, tarih ve kültür yönünden oldukça zengindir. Tarihi kalıntıların ve arkeolojik yerlerin restorasyonu ve çevre düzenlemesi yapılarak; bilgili rehberler sayesinde Tatvan'ın bu yönünü keşfetmek isteyen uzman tatilcileri çekecek ortam yaratılabilir.

Bülten 13; Bir sosyolog olarak ve bir Tatvanlı olarak; Tatvan'da turizmin gelişmesi için tavsiyeleriniz nelerdir?

— Tatvan'daki turizm hareketlerinin koşullar ne olursa olsun önümüzdeki yıllarda hızlanması kaçınılmazdır. Kısa vadede turizmin gelişmesini sağlayacak, yol gösterici ve belirleyici olabilecek sorunların çözüme kavuşturulması gerekir. Bu bağlamda kısa vadeli tavsiyelerim şunlar olabilir:

*Belediyece ve başka birimlerce Tatvan'da turizme ilişkin bir sektör analizi yapılmalı,

*Tatvan'da turizmi canlandıracak bir dizi etkinlik gerçekleştirilmeli,

*Yine Tatvan'da turizmde gelir getiriçi yatırımlar yapılmalı,

*Kent için çevre temizliği ve çevre düzenine daha çok özen gösterilmeli,

*Düzensiz yapılaşmaya karşı önlemler alınarak, sürekli kontrol edilmeli,

*Nemrut Krater Gölü Milli Park ilan edilmeli,

*Nemrut Dağı'na yapılan teleferik projesinin tanıtımı iyi yapılmalı,

*Van Gölü ve akarsuların kirlenmesini önlemek için gerekli tedbirler alınarak uygulanmaya konulmalı, Van Gölü çevresinde, katı atık ber tarafına yönelik belli projeleri seçerek, bunların fizibilite çalışmalarını AB standartlarına göre gerçekleştirilmelidir.

*Turizm Bakanlığı'nın Tatvan'a deneyimli personel ataması yaparak, geleceğe yönelik çalışmalarda koordinatör görevi üstlenmesi sağlanmalı,

*Tüm Tatvan halkının turizm konusunda bilinçlendirilmesi sağlanmalı, bu konuda yerel medyadan yararlanılarak yöre halkının gündeminde tutulması sağlanmalıdır,

*Tatvan'da her yıl açılan Fuar'ın uluslararası niteliğe kavuşturulması sağlanmalı, böylelikle tanıtım faaliyeti uluslararası düzeyde yapılarak, insanların ilgisinin çekilmesi sağlanmalıdır.

Tatvan'da turizmin uzun vadede gelişmesini sağlamak içinse şu koşulların yerine getirilmesinde büyük yarar vardır. Bunlar:

*Turizmin gelişmesi patlama şeklinde değil, zamana yayılı olarak gerçekleştirilmelidir. Projeler bu amaç doğrultusunda uygulanmaya konulmalıdır.

*Turizm sektöründen öncelikle Tatvan halkına ekonomik gelir sağlayacak biçimde gelişimi planlanmalıdır.

*Turizm yükü, turistik potansiyel taşıyan alanlara dengeli olarak yayılmalı ve turizmin sürdürülebilir olması sağlanmalıdır.

Tatvan'daki turizm hareketi henüz başlangıç aşamasında olmakla birlikte bu durum doğal kaynakların tüketilmeden, sektör gelirinden öncelikle yöre insanının yararlanabileceği, sürdürülebilir bir turizm modelinin oluşturulabilmesi için çok önemli bir fırsattır. Bölgedeki zengin potansiyeli oluşturan unsurlar tek tek yâda birlikte, çok değişik talepleri karşılamaya olanak verecek durumdadır. Tüm bunlar, ancak bölge çapında bir Turizm Master Planı'nın oluşturulmasıyla gerçekleştirilebilir. Böyle bir planın yapılması ve uygulanması sektördeki tüm farklı birimler ve yetkili resmi makamlar arasında sıkı bir işbirliğini gerektirmektedir. Böyle bir çalışma sonucunda ilçemiz ve bölge turizminin sağlıklı olarak gelişebilmesi ve yöre ekonomisine katkıda bulunması ancak bu yolla mümkündür.